

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.3.2012
COM(2011) 611 final/2

2011/0273 (COD)

CORRIGENDUM:

Annule et remplace le document COM(2011) 611 du 6.10.2011

Concerne: toutes les versions linguistiques

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της ευρωπαϊκής
εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**

{SEC(2011) 1138 final}

{SEC(2011) 1139 finla}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στις 29 Ιουνίου 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020: προϋπολογισμό για την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η Επιτροπή, στην πρότασή της, αποφάσισε ότι η πολιτική για τη συνοχή θα πρέπει να παραμείνει ουσιαστικό στοιχείο της επόμενης χρηματοδοτικής δέσμης και υπογράμμισε τον σημαντικό ρόλο της στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η Επιτροπή πρότεινε πολλές σημαντικές αλλαγές στον τρόπο που σχεδιάζεται και εφαρμόζεται η πολιτική για τη συνοχή. Η συγκέντρωση των πόρων σε μικρότερο αριθμό προτεραιοτήτων που συνδέονται καλύτερα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η εστίαση στα αποτελέσματα, η παρακολούθηση της προόδου προς την κατεύθυνση των συμφωνημένων στόχων, η αύξηση της χρησιμοποίησης της αιρεσιμότητας και η απλούστευση της εφαρμογής είναι μεταξύ των κύριων χαρακτηριστικών της πρότασης.

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις γενικές διατάξεις που διέπουν την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία (ΕΕΣ). Βασίζεται στο έργο που έχει υλοποιηθεί από την έκδοση της τέταρτης έκθεσης για τη συνοχή τον Μάιο του 2007, η οποία περιέγραψε τις κύριες προκλήσεις που θα αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες τις επόμενες δεκαετίες και δρομολόγησε τον διάλογο για τη μελλοντική πολιτική για τη συνοχή. Στις 9 Νοεμβρίου 2010 η Επιτροπή εξέδωσε την Πέμπτη Έκθεση για τη Συνοχή, η οποία περιείχε ανάλυση των κοινωνικών και οικονομικών τάσεων και παρέθεσε τις κατευθύνσεις της μελλοντικής πολιτικής για τη συνοχή.

Η πολιτική για τη συνοχή είναι το κύριο επενδυτικό μέσο για την υποστήριξη των κύριων προτεραιοτήτων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στη στρατηγική «Ευρώπη 2000». Αυτό επιτυγχάνεται με την εστίαση στις χώρες και τις περιοχές με τις μεγαλύτερες ανάγκες. Μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της ΕΕ είναι η ικανότητά της να αναβαθμίζει το βιοτικό επίπεδο όλων των πολιτών της. Αυτό δεν το επιτυγχάνει μόνο βοηθώντας τα φτωχότερα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αναπτυχθούν και να μεγεθύνουν την οικονομία τους, αλλά και μέσω του ρόλου που διαδραματίζει στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, το μέγεθος της οποίας εξασφαλίζει αγορές και οικονομίες κλίμακας για όλες τις περιοχές της ΕΕ, πλούσιες και φτωχές, μεγάλες και μικρές. Η αξιολόγηση των δαπανών της πολιτικής για τη συνοχή κατά το παρελθόν από την Επιτροπή ανέδειξε πολλά παραδείγματα προστιθέμενης αξίας και επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση, που δεν θα υπήρχαν χωρίς την ενίσχυση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταδεικνύουν και τις επιπτώσεις της διασποράς των πόρων και της έλλειψης ιεράρχησης προτεραιοτήτων. Σε εποχή κατά την οποία η διαθεσιμότητα δημόσιου χρήματος είναι περιορισμένη και που χρειάζονται περισσότερο από ποτέ επενδύσεις που να συμβάλλουν στη μεγέθυνση της οικονομίας, η Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει σημαντικές αλλαγές στην πολιτική για τη συνοχή.

Η πρόταση είναι μέρος της νομοθετικής δέσμης για την πολιτική για τη συνοχή για τη χρονική περίοδο 2014-2020. Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία είναι ένας από τους στόχους της πολιτικής για τη συνοχή και παρέχει ένα πλαίσιο για την εκτέλεση κοινών ενεργειών και ανταλλαγών πολιτικών μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών παραγόντων από διάφορα κράτη μέλη. Αυτό είναι ακόμη σημαντικότερο αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες υπερβαίνουν όλο και

περισσότερο τα εθνικά/περιφερειακά όρια και απαιτούν την ανάληψη κοινής, συνεργατικής δράσης στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο. Έτσι, η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία μπορεί επίσης να συμβάλει σημαντικά στην προώθηση του νέου στόχου της εδαφικής συνοχής που προβλέπεται στη Συνθήκη.

Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία έχει ιδιαίτερη αξία, επειδή:

- τα διασυνοριακά προβλήματα μπορούν να επιλύονται αποτελεσματικότερα με τη συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων περιφερειών, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι δυσανάλογες επιβαρύνσεις για ορισμένες από αυτές και η ανέξοδη άντληση οφελών από άλλες (π.χ. διασυνοριακή περιβαλλοντική ρύπανση)·
- η συνεργασία μπορεί να προσφέρει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τη διάδοση της τεχνογνωσίας (π.χ. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας)·
- η συνεργασία μπορεί να εξασφαλίσει ότι η λύση σ' ένα συγκεκριμένο πρόβλημα καθίσταται αποτελεσματικότερη λόγω των οικονομιών κλίμακας και της επίτευξης κρίσιμης μάζας (δημιουργία συσπειρώσεων για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας)·
- η διακυβέρνηση μπορεί να βελτιωθεί λόγω του συντονισμού των τομεακών πολιτικών, ενεργειών και επενδύσεων σε διασυνοριακή και διακρατική κλίμακα·
- οι σχέσεις με τους γείτονες της ΕΕ μέσω προγραμμάτων συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ μπορούν να συμβάλουν στην ασφάλεια και τη σταθερότητα και στη σύναψη αμοιβαία επωφελών σχέσεων·
- σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως οι θαλάσσιες λεκάνες και οι παράκτιες περιοχές, η συνεργασία και η διακρατική δράση είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της διαχείρισης με βάση το οικοσύστημα.

Οι πρωταρχικές πολιτικές κατευθύνσεις για τη μελλοντική πολιτική για τη συνοχή εφαρμόζονται επίσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Συνεπώς, ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνει την ευθυγράμμιση με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στοιχεία για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων των ταμείων και μια συνολική απλουστευμένη προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

2.1. Διαβούλευση και εμπειρογνωμοσύνη

Ο παρών κανονισμός βασίζεται σε εκτενή διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των περιφερειών και των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων.

Η δημόσια διαβούλευση σχετικά με τα συμπεράσματα της 5ης έκθεσης για τη συνοχή πραγματοποιήθηκε μεταξύ της 12ης Νοεμβρίου 2010 και της 31ης Ιανουαρίου 2011. Ελήφθησαν συνολικά 444 συνεισφορές. Μεταξύ αποστολέων ήταν κράτη μέλη, περιφερειακές και τοπικές αρχές, κοινωνικοί εταίροι, ευρωπαϊκές οργανώσεις συμφερόντων,

μη κυβερνητικές οργανώσεις, πολίτες και άλλοι ενδιαφερόμενοι. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης τέθηκε μια σειρά ερωτήσεων σχετικά με το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή. Περίληψη των αποτελεσμάτων δημοσιεύτηκε την 31η Μαΐου 2011¹.

Τα αποτελέσματα της εκ των υστέρων αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε για τα προγράμματα INTERREG 2000-2006², η κοινοβουλευτική «έκθεση σχετικά με τον στόχο 3»³ κι ένα ευρύ φάσμα μελετών και συμβουλών εμπειρογνομόνων, π.χ. μέσω του προγράμματος INTERACT χρησιμοποιήθηκαν ως ανατροφοδότηση. Συμβουλές εμπειρογνομόνων παρέχονται επίσης μέσω της ομάδας προβληματισμού υψηλού επιπέδου για το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή, η οποία απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες των εθνικών διοικήσεων και η οποία πραγματοποίησε δύο συνεδριάσεις με ειδικότερες συζητήσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.

Τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την 5η έκθεση για τη συνοχή δείχνουν ευρεία συναίνεση όσον αφορά την υψηλή προστιθέμενη αξία της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Ωστόσο, υπάρχουν αιτήματα για μεγαλύτερη τυποποίηση των κανόνων και των διαδικασιών στα διάφορα κράτη μέλη⁴. Πολλές συνεισφορές κρατών μελών υπογραμμίζουν επίσης την ανάγκη για ξεχωριστή νομοθετική ρύθμιση ή για ξεχωριστό νομικό πλαίσιο για τα προγράμματα συνεργασίας, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στο πολυεθνικό πλαίσιο⁵.

Ένα βασικό στοιχείο της εκ των υστέρων αξιολόγησης είναι ότι τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας δεν εστιάζονται πάντα σε περιορισμένο αριθμό θεμάτων προτεραιότητας, αλλά υιοθετούν γενικότερες στρατηγικές παρέμβασης, καθιστώντας δύσκολη την επίτευξη εύκολα αναγνωρίσιμων αποτελεσμάτων⁶. Μια άλλη σημαντική σύσταση σχετίζεται με την ανάγκη επίτευξης μιας πιο προδραστικής και εξελικτικής αλληλεπίδρασης με τα προγράμματα σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας και άλλα εφαρμοζόμενα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας, έτσι ώστε να εξασφαλιστούν η συμπληρωματικότητα, ο συντονισμός και οι συνέργειες. Η αξιολόγηση συνιστά ρητώς την ανάπτυξη μιας πιο συμπληρωματικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης για την περίοδο μετά το 2013⁷.

Ομοίως, οι εμπειρογνώμονες υπογράμμισαν, στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου, την ανάγκη για περισσότερο συντονισμό και στρατηγική στοχοθέτηση, τόσο σε επίπεδο γενικής πολιτικής όσο και σε επίπεδο επιμέρους προγραμμάτων⁸. Επίσης, επεσήμαναν την ανάγκη ενίσχυσης των δεσμών με τα προγράμματα σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας και ζήτησαν

¹ «Αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για τα συμπεράσματα της πέμπτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, Βρυξέλλες», έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SEC(2011) 590 τελικό της 13.5.2011.

² «Εκ των υστέρων αξιολόγηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας INTERREG III (2000-2006)», από την Panteia and Partners, Μάιος του 2010.

³ «Έκθεση σχετικά με τον στόχο 3: μια πρόκληση για την εδαφική συνεργασία – η μελλοντική ατζέντα της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας (2010/2155(INI))», η οποία εκδόθηκε στις 23 Ιουνίου 2011.

⁴ «Αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για τα συμπεράσματα της πέμπτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, Βρυξέλλες», έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SEC(2011) 590 τελικό της 13.5.2011.

⁵ Συνεισφορές των εξής χωρών: FR, HU, AT, MT, IT, ES, RO.

⁶ «Εκ των υστέρων αξιολόγηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας INTERREG III (2000-2006)», από την Panteia and Partners, Μάιος του 2010, σ. 3, 4.

⁷ «Εκ των υστέρων αξιολόγηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας INTERREG III (2000-2006)», από την Panteia and Partners, Μάιος του 2010, σ. 9.

⁸ «Ομάδα προβληματισμού υψηλού επιπέδου για το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή – έκθεση της τέταρτης συνεδρίασης – 25-26 Μαρτίου 2010», σ. 2.

να προβλεφθούν ειδικές κανονιστικές διατάξεις όσον αφορά την εδαφική συνεργασία και τη συνολική εναρμόνιση των εφαρμοζόμενων κανόνων, καθώς και την απλούστευση⁹.

Στην κοινοβουλευτική έκθεση υπογραμμίστηκε η ανάγκη καλύτερης ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα του στρατηγικού σχεδιασμού, καλύτερου συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων συνεργασίας και των περιφερειακών προγραμμάτων, καθώς και απλούστευσης της εφαρμογής μέσω ξεχωριστής νομοθετικής ρύθμισης για τη συνεργασία, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ιδιαιτερότητες¹⁰.

2.2. Εκτίμηση αντικτύπου

Οι επιλογές που εξετάστηκαν στην εκτίμηση αντικτύπου σχετίζονται με τη βελτίωση της στρατηγικής στοχοθέτησης και του συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων συνεργασίας και των περιφερειακών προγραμμάτων. Οι επιλογές που εξετάστηκαν περιλαμβάνουν τη συνέχιση του status quo (γενικές προτεραιότητες, ανυπαρξία επίσημης σύνδεσης μεταξύ των προγραμμάτων συνεργασίας και των περιφερειακών προγραμμάτων), ένα σενάριο που επικεντρώνεται στη θεματική συγκέντρωση και στην ενσωμάτωση της συνεργασίας στο συνολικό πλαίσιο στρατηγικής (περιορισμένος αριθμός θεματικών στόχων τους οποίους θα μπορούν να επιλέγουν τα διασυνοριακά και τα διακρατικά προγράμματα, ενσωμάτωση των πτυχών της συνεργασίας στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο και στη σύμβαση εταιρικής σχέσης) και, τέλος, ένα σενάριο για πλήρη ενσωμάτωση των πτυχών της συνεργασίας στα περιφερειακά προγράμματα, χωρίς την ανάγκη για ξεχωριστά προγράμματα συνεργασίας. Η δεύτερη επιλογή επιλέχθηκε ως προτιμητέα, αφού θα εξασφαλίσει καλύτερη εστίαση στις ευρωπαϊκές προτεραιότητες, θα ενισχύσει τη λογική της παρέμβασης των προγραμμάτων και θα εξασφαλίσει καλύτερη σύνδεση και συνεκτικότητα με τα περιφερειακά προγράμματα.

Με βάση τη διαβούλευση και την εκτίμηση αντικτύπου που πραγματοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα που ελήφθησαν, η νομοθετική πρόταση για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων προβλέπει ρητώς την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας τόσο στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο και στη σύμβαση εταιρικής σχέσης, όσο και στις σχετικές διαδικασίες υποβολής εκθέσεων. Επιπλέον, τα στοιχεία σχετικά με τη συνεκτικότητα μεταξύ των περιφερειακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων συνεργασίας που εφαρμόζονται στον ίδιο τομέα είναι μέρος των εγγράφων προγραμματισμού. Έτσι θα βελτιωθεί η συνεκτικότητα της πολιτικής για τη συνοχή συνολικά.

Για να δοθεί ένα πιο εξατομικευμένο πλαίσιο για τα προγράμματα συνεργασίας, προτείνεται ξεχωριστός κανονισμός για τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τη θεματική συγκέντρωση και επικεντρώνεται σε μεγαλύτερο βαθμό στα αποτελέσματα, έχει δε και πολλά απλουστευτικά στοιχεία (βλ. κατωτέρω).

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στο άρθρο 174 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπεται δράση από την ευρωπαϊκή ένωση προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της και να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της,

⁹ «Ομάδα προβληματισμού υψηλού επιπέδου για το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή – έκθεση της πέμπτης συνεδρίασης – 7-8 Ιουνίου 2010», σ. 6.

¹⁰ «Έκθεση σχετικά με τον στόχο 3: μια πρόκληση για την εδαφική συνεργασία – η μελλοντική ατζέντα της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας (2010/2155(INI))», η οποία εκδόθηκε στις 23 Ιουνίου 2011.

μειώνοντας τις διαφορές μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και προάγοντας την ανάπτυξη των πλέον μειονεκτικών περιοχών.

Ο στόχος της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής προάγεται μέσω τριών ταμείων της ΕΕ. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 176 της ΣΛΕΕ, σκοπός του ΕΤΠΑ είναι να προάγει την ανάπτυξη και τη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους και των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή.

Στο άρθρο 174 της ΣΛΕΕ αναφέρεται ότι δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις ζώνες που συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυννοριακές και ορεινές περιοχές.

Στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ αναφέρεται ότι θεσπίζονται ειδικά μέτρα ώστε να ληφθεί υπόψη η διαρθρωτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, οι οποίες παρουσιάζουν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αναχαιτίζουν σημαντικά την ανάπτυξή τους. Τα ειδικά μέτρα περιλαμβάνουν προϋποθέσεις πρόσβασης στα διαρθρωτικά ταμεία.

Προτείνεται ξεχωριστός κανονισμός ώστε η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία να λαμβάνει καλύτερα υπόψη το πολυκρατικό πλαίσιο των προγραμμάτων και να κάνει ειδικότερες προβλέψεις για τα προγράμματα και τις πράξεις συνεργασίας, όπως έχει ζητηθεί από μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων. Η πρόταση θεσπίζει το πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης σε σχέση με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Καθορίζει τους στόχους προτεραιότητας και την οργάνωση του ΕΤΠΑ, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κριτήρια για τη διάθεσή τους. Επίσης προβλέπει τις ρυθμίσεις εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο. Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων και ο κανονισμός για το ΕΤΠΑ εφαρμόζονται και οι δύο με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό.

Το νομοθετικό μέσο και το είδος του μέτρου (π.χ. χρηματοδότηση) καθορίζονται και τα δύο στη ΣΛΕΕ, η οποία παρέχει τη νομική βάση για τα διαρθρωτικά ταμεία και προβλέπει ότι οι αρμοδιότητες, οι στόχοι προτεραιότητας και οργάνωση των διαρθρωτικών ταμείων καθορίζονται με κανονισμούς. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, η πρόταση για την έκδοση ξεχωριστού κανονισμού δικαιολογείται, δεδομένου ότι οι γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στον κανονισμό για τα ταμεία και το ΕΤΠΑ χρειάζεται να ερμηνευθούν σε πλαίσιο συνεργασίας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση της επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπει ποσό 376 δισ. ευρώ για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή για την περίοδο 2014-2020.

Προτεινόμενος προϋπολογισμός 2014-2020	Δισ. ευρώ
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	162,6
Περιφέρειες μετάβασης	39
Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	53,1
Εδαφική συνεργασία	11,7
Ταμείο Συνοχής	68,7

Έκτακτη χορήγηση για τις εξόχως απόκεντρες και αραιοκατοικημένες περιοχές	0,926
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τις μεταφορές, την ενέργεια και τις ΤΠΕ	40 δισ. ευρώ (με πρόσθετο ποσό 10 δισ. ευρώ για ειδική χρήση στο εσωτερικό του Ταμείου Συνοχής)

* Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε σταθερές τιμές 2011

Ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει την ανάλυση της χρηματοδότησης που προβλέπεται για την εδαφική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών συνεργασίας, ως εξής:

- α) 73,24 % (ήτοι, συνολικά 8 569 000 003 ευρώ) για τη διασυνοριακή συνεργασία·
- β) 20,78 % (ήτοι, συνολικά 2 431 000 001 ευρώ) για τη διακρατική συνεργασία·
- γ) 5,98 % (ήτοι, συνολικά 700 000 000 ευρώ) για τη διαπεριφερειακή συνεργασία.

5. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Στόχος της έκδοσης ξεχωριστού κανονισμού για την ΕΕΣ είναι να επιτρέψει τη σαφέστερη παρουσίαση όλων των ιδιαιτεροτήτων της ΕΕΣ, ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή, δεδομένου ότι η ορολογία μπορεί να προσαρμοστεί απευθείας στο πολυκρατικό πλαίσιο των προγραμμάτων συνεργασίας. Έτσι, η πρόταση κάνει αναφορές στη συμμετοχή τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, για να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η πραγματικότητα της συνεργασίας. Επίσης, η πρόταση περιλαμβάνει συστηματικότερες αναφορές στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) στο πλαίσιο της συνεργασίας.

Ο κανονισμός θεσπίζει το πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ σε σχέση με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

Η πρόταση καθορίζει τους χρηματοδοτικούς πόρους που είναι διαθέσιμοι για κάθε πτυχή και τα κριτήρια διάθεσής τους στα κράτη μέλη. Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης τη συνέχιση του μηχανισμού για τη μεταβίβαση των πόρων για δραστηριότητες συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, που θα υποστηριχθεί από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας και εταιρικής σχέσης και από τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας. Θα προωθηθούν οι συνέργειες και συμπληρωματικότητα μεταξύ των προγραμμάτων με την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και με εξωτερικά μέσα.

Νέο στοιχείο στην πρόταση είναι οι διατάξεις για τη θεματική συγκέντρωση και τις επενδυτικές προτεραιότητες. Οι εν λόγω διατάξεις εντάσσονται στο συνολικό πλαίσιο βελτίωσης της στρατηγικής εστίασης των προγραμμάτων και του προσανατολισμού των αποτελεσμάτων τους. Στα προγράμματα μπορεί να επιλέγεται περιορισμένος αριθμός προτεραιοτήτων από έναν θεματικό κατάλογο επιλογών με αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες, εξασφαλίζοντας έτσι την εστίαση στις ευρωπαϊκές προτεραιότητες και παρεμβάσεις στις οποίες η συνεργασία θα επιφέρει τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Επιπλέον, τα κριτήρια επιλογής καθορίστηκαν με αυστηρότερο τρόπο, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση θα δίνεται σε πράγματι κοινές πράξεις. Τα προγράμματα θα περιλαμβάνουν επίσης ένα πλαίσιο επιδόσεων που θα καθορίζει σημεία αναφοράς κάθε

συγκεκριμένου προγράμματος, βάσει των οποίων θα μπορεί να αξιολογείται η πρόοδος της εφαρμογής του.

Στην περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 εμφανίστηκαν νέες μορφές εδαφικής συνεργασίας, εξατομικευμένες λύσεις για την αντιμετώπιση των μακροπεριφερειακών προκλήσεων. Κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Επιτροπή κατάρτισε δύο μακροπεριφερειακές στρατηγικές, για τη Βαλτική Θάλασσα και για την περιοχή του Δούναβη αντίστοιχα¹¹. Επιπλέον, μια σημαντική συνιστώσα της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής αφορά τη συστηματική προσέγγιση της δράσης ολοκληρωμένης πολιτικής στην πολιτική για τη θάλασσα και τις ακτές στο πλαίσιο των θαλάσσιων λεκανών και των οικοσυστημάτων. Οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές και οι στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες θα πρέπει να αποτελούν ολοκληρωμένα και ευρείας βάσης μέσα που να καλύπτουν πολλά κράτη μέλη και περιφέρειες και να επικεντρώνονται στην ευθυγράμμιση των πολιτικών και της χρηματοδότησης, έτσι ώστε να ενισχυθεί η πολιτική για τη συνοχή και ο συνολικός αντίκτυπος των δημόσιων δαπανών. Λόγω της πιθανής αλληλεπικάλυψης μεταξύ των υφιστάμενων και των μελλοντικών μακροπεριφερειών, θαλάσσιων λεκανών και περιοχών εφαρμογής διακρατικών προγραμμάτων, ο προτεινόμενος κανονισμός προβλέπει ρητώς ότι η διακρατική συνεργασία μπορεί επίσης να υποστηρίξει την ανάπτυξη και την εφαρμογή μακροπεριφερειακών στρατηγικών και προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ).

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής για τα προγράμματα συνεργασίας εξορθολογίστηκαν. Ο αριθμός των αρχών που εμπλέκονται στην εφαρμογή των προγραμμάτων μειώθηκε και οι ρόλοι και οι αρμοδιότητές τους αποσαφηνίστηκαν ακόμη περισσότερο. Οι απαιτήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας και οι εκθέσεις εφαρμογής τους έγιναν πιο ακριβείς, έτσι ώστε να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα. Καθορίστηκαν κοινοί δείκτες για να περιγράφονται καλύτερα οι επιδόσεις και για να βελτιωθεί ο συνολικός προσανατολισμός όσον αφορά τα αποτελέσματα.

Η πρόταση προβλέπει μεγαλύτερη εναρμόνιση των κανόνων. Οι κανόνες επιλεξιμότητας θα καθορίζονται είτε σε επίπεδο ΕΕ είτε από την επιτροπή παρακολούθησης για το πρόγραμμα συνολικά. Εθνικοί κανόνες θα εφαρμόζονται μόνο αν δεν υπάρχουν κοινοί κανόνες. Αυτό θα διευκολύνει επίσης την κοινή προσέγγιση όσον αφορά τη διενέργεια των διαχειριστικών και των δημοσιονομικών ελέγχων από την ελεγκτική αρχή και, κατά συνέπεια, συμβάλει στην καλύτερη εναρμόνιση σ' αυτόν τον τομέα.

Τέλος, η παράταση της προθεσμίας για τον κανόνα αποδέσμευσης και οι ειδικές διατάξεις για την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις και τη μετατροπή των ξένων νομισμάτων σε ευρώ θα διευκολύνουν ακόμη περισσότερο την εφαρμογή των προγραμμάτων.

¹¹ Ανακοίνωση «Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας», COM(2009) 248 της 10.6.2009, και ανακοίνωση «Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη», Βρυξέλλες, 8.12.2010, COM(2010) 715.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της ευρωπαϊκής
εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το
άρθρο 178,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 176 της Συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση. Σύμφωνα με το άρθρο 174 της Συνθήκης, το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, μεταξύ των οποίων, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.
- (2) Οι κοινές διατάξεις για το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (τα «διαρθρωτικά ταμεία») και το Ταμείο Συνοχής (μαζί με τα «διαρθρωτικά ταμεία»: τα «ταμεία») καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 της [...] περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

¹² ΕΕ C της ..., σ. .

¹³ ΕΕ C της ..., σ. .

το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006¹⁴ [κανονισμός περί κοινών διατάξεων - ΚΚΔ]. Οι ειδικές διατάξεις σχετικά με το είδος δραστηριοτήτων που μπορούν να χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ με βάση τους στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ./2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006¹⁵ [κανονισμός ΕΤΠΑ] καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. Οι κανονισμοί αυτοί δεν έχουν προσαρμοστεί πλήρως στις ειδικές ανάγκες του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου συνεργάζονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή ένα κράτος μέλος και τρίτες χώρες. Συνεπώς, είναι ανάγκη να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη γεωγραφική κάλυψη, τους χρηματοδοτικούς πόρους, τις επενδυτικές προτεραιότητες και τη συγκέντρωση, τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την επανεξέταση, την τεχνική βοήθεια, τη χρηματοοικονομική υποστήριξη και την επιλεξιμότητα, τη διαχείριση, τον έλεγχο και τη διαπίστευση, καθώς και τη δημοσιονομική διαχείριση.

- (3) Για να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της πολιτικής της Ένωσης για τη συνοχή, οι ειδικές διατάξεις θα πρέπει να οδηγήσουν σε σημαντική απλούστευση σε όλα τα σχετικά επίπεδα: δικαιούχοι, αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα, κράτη μέλη και τρίτες χώρες που συμμετέχουν, καθώς και η Επιτροπή.
- (4) Βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, το ΕΤΠΑ υποστηρίζει τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία.
- (5) Η διασυνοριακή συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που αναγνωρίζονται από κοινού στις παραμεθόριες περιοχές (όπως: δύσκολη πρόσβαση, ακατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον, απουσία δικτύων μεταξύ τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων, έρευνα και καινοτομία και εφαρμογή των τεχνολογιών της πληροφόρησης και της επικοινωνίας, περιβαλλοντική ρύπανση, ανάληψη κινδύνων, αρνητική στάση έναντι των πολιτών γειτονικών χωρών) και την αξιοποίηση του ανεκμετάλλετου δυναμικού στην παραμεθόρια περιοχή (ανάπτυξη διασυνοριακών εγκαταστάσεων και ομίλων έρευνας και καινοτομίας, διασυνοριακή ένταξη στην αγορά εργασίας, συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων ή κέντρων υγείας), με παράλληλη ενίσχυση της διαδικασίας συνεργασίας με σκοπό τη συνολική αρμονική ανάπτυξη της Ένωσης. Στην περίπτωση οποιουδήποτε διασυνοριακού προγράμματος μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και των μεθοριακών κομητειών της Ιρλανδίας για την υποστήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης, το ΕΤΠΑ συμβάλλει επίσης στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας στις εν λόγω περιοχές, ιδίως με ενέργειες για την προώθηση της συνοχής μεταξύ των κοινοτήτων.
- (6) Η διακρατική συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας που συμβάλλει στην ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη η οποία συνδέεται με τις προτεραιότητες της πολιτικής της Ένωσης για τη συνοχή.
- (7) Η διαπεριφερειακή συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή μέσω της ενθάρρυνσης της

¹⁴ ΕΕ L της ..., σ. .

¹⁵ Βλ. σελίδα yy αυτής της Επίσημης Εφημερίδας.

ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των περιφερειών με σκοπό την ενίσχυση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Ειδικότερα, θα πρέπει να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ καινοτόμων ομίλων προσανατολισμένων στην έρευνα και τις ανταλλαγές μεταξύ ερευνητών και ερευνητικών ιδρυμάτων, με βάση τις «περιφέρειες της γνώσης» και το «ερευνητικό δυναμικό στις περιφέρειες σύγκλισης και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες» σύμφωνα με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα.

- (8) Θα πρέπει να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών. Για τον σκοπό αυτό, ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να βασίζεται στο κοινό σύστημα ταξινόμησης των περιφερειών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS)¹⁶.
- (9) Η διασυνοριακή συνεργασία θα πρέπει να υποστηρίζει τις περιοχές που βρίσκονται σε χερσαία ή θαλάσσια σύνορα. Με βάση την εμπειρία από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να καταρτίσει τον κατάλογο των διασυνοριακών περιοχών που θα υποστηρίζονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας με απλούστερο τρόπο, με πρόγραμμα συνεργασίας. Κατά την κατάρτιση του εν λόγω καταλόγου, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη τις προσαρμογές που χρειάζονται για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα, ιδίως στα χερσαία και θαλάσσια σύνορα, και η συνέχεια των περιοχών προγράμματος που καθορίστηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Με βάση τις προσαρμογές αυτές μπορεί να περιοριστούν ή να επεκταθούν οι υπάρχουσες περιοχές προγράμματος ή ο αριθμός των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, αλλά ενδέχεται να υπάρξει γεωγραφική αλληλεπικάλυψη.
- (10) Οι περιοχές για διακρατική συνεργασία θα πρέπει να καθοριστούν λαμβανομένων υπόψη των ενεργειών που χρειάζονται η προώθηση της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να καθορίσει περιοχές διακρατικής συνεργασίας.
- (11) Κάθε πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την Ένωση.
- (12) Είναι ανάγκη να εξακολουθήσουν να υποστηρίζονται, ή –κατά περίπτωση– να καθιερωθούν, η διασυνοριακή, η διακρατική και η διαπεριφερειακή συνεργασία με τις τρίτες χώρες που γειτνιάζουν με την Ένωση, καθώς έτσι θα επωφεληθούν οι περιοχές των κρατών μελών που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΤΠΑ θα συνεισφέρει στα διασυνοριακά προγράμματα και στα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες που θα θεσπιστούν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας (ΕΜΓ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012¹⁷ και του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012¹⁸.

¹⁶ EE L 154 της 21.6.2003, σ. 1.

¹⁷ EE L

¹⁸ EE L

- (13) Προς όφελος των περιφερειών της Ένωσης θα πρέπει να θεσπιστεί μηχανισμός για την οργάνωση της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ μέσω εξωτερικής πολιτικής, όπως ο ΕΜΓ και ο ΜΠΒ, ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας δεν μπορούν να θεσπιστούν ή πρέπει να διακοπούν.
- (14) Εκτός από τις παρεμβάσεις στα εξωτερικά σύνορα που υποστηρίζονται από τα μέσα εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης που καλύπτουν τις παραμεθόριες περιοχές εντός και εκτός της Ένωσης, μπορεί να υπάρχουν προγράμματα συνεργασίας που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ που καλύπτουν περιοχές τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης, όταν οι περιοχές εκτός της Ένωσης δεν καλύπτονται από τα μέσα εξωτερικής πολιτικής, είτε επειδή δεν πρόκειται για καθορισμένη χώρα-δικαιούχο είτε επειδή δεν μπορούν να θεσπιστούν τέτοια προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί, όταν καταρτίσει τους καταλόγους των περιοχών των διασυνοριακών και των διακρατικών προγραμμάτων, να καλύψει επίσης και περιοχές από τρίτες χώρες.
- (15) Είναι ανάγκη να καθοριστούν οι πόροι που διατίθενται σε καθεμία από τις διαφορετικές συνιστώσες του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, διατηρώντας, παράλληλα, σημαντική συγκέντρωση πόρων στη διασυνοριακή συνεργασία και εξασφαλίζοντας επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης για τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών.
- (16) Η επιλογή των θεματικών στόχων θα πρέπει να είναι περιορισμένη ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της πολιτικής για τη συνοχή σε ολόκληρη την Ένωση. Εντούτοις, η συγκέντρωση στο πλαίσιο της διαπεριφερειακής συνεργασίας θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στον στόχο της κάθε πράξης και όχι σε περιορισμό του αριθμού των θεματικών στόχων, ώστε να αξιοποιείται κατά το δυνατόν η διαπεριφερειακή συνεργασία με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή σύμφωνα με τους στόχους της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση και της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.
- (17) Για την επίτευξη των στόχων της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης που προβλέπονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»¹⁹, το ΕΤΠΑ θα πρέπει, σύμφωνα με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, να συνεισφέρει στους θεματικούς στόχους της ανάπτυξης μιας οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία, η οποία να προωθεί μια πιο «πράσινη», ενεργειακά αποδοτικότερη και ανταγωνιστικότερη οικονομία, που αποσκοπεί σε υψηλά ποσοστά απασχόλησης, τα οποία συμβάλλουν στην κοινωνική και εδαφική συνοχή, και που αναπτύσσει τη διοικητική ικανότητα. Ωστόσο, ο κατάλογος των και επενδυτικών προτεραιοτήτων βάσει των διαφόρων θεματικών στόχων θα πρέπει να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες ανάγκες του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, ιδίως επιτρέποντας τη συνέχιση, στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας, της νομικής και διοικητικής συνεργασίας και της συνεργασίας μεταξύ πολιτών και θεσμών, της συνεργασίας στους τομείς της απασχόλησης, της κατάρτισης και της κοινωνικής ένταξης σε μια διασυνοριακή προοπτική, επιτρέποντας τη συνέχιση, στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας, της θαλάσσιας διασυνοριακής συνεργασίας που δεν καλύπτεται από τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, και μέσω της

¹⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, COM(2010) 2020 τελικό, 3.3.2010.

ανάπτυξης και της εφαρμογής μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες.

- (18) Είναι ανάγκη να προσαρμοστούν οι απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας, βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, στις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Συνεπώς, χρειάζεται επίσης να καλύπτουν τις πτυχές που είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική εφαρμογή τους στην επικράτεια των συμμετεχόντων κρατών μελών, όπως οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους, η διαδικασία για τη δημιουργία κοινής Γραμματείας και η κατανομή των υποχρεώσεων σε περίπτωση δημοσιονομικών διορθώσεων. Επιπλέον, λόγω του οριζόντιου χαρακτήρα των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, το περιεχόμενο των εν λόγω προγραμμάτων συνεργασίας θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό του δικαιούχου ή των δικαιούχων, με βάση τα ισχύοντα προγράμματα INTERACT και ESPON.
- (19) Τα διαρθρωτικά ταμεία, συνεπή με τον στόχο της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, θα πρέπει να παρέχουν μια πιο ολοκληρωμένη και περιεκτική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων. Για να ενισχυθεί αυτή η προσέγγιση, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ στις παραμεθόριες περιοχές θα πρέπει να συντονιστεί με την υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και θα πρέπει, κατά περίπτωση, να εμπλακούν οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας, οι οποίοι θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ)²⁰, όπου η τοπική ανάπτυξη περιλαμβάνεται μεταξύ των στόχων τους.
- (20) Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-13, οι όροι για την επιλογή των πράξεων θα πρέπει να αποσαφηνιστούν και να ενισχυθούν, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η επιλογή μόνο πράγματι κοινών πράξεων. Θα πρέπει να οριστεί η έννοια των μόνων δικαιούχων, και θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι αυτοί έχουν το δικαίωμα να εκτελούν οι ίδιοι πράξεις συνεργασίας.
- (21) Θα πρέπει να καθοριστούν οι αρμοδιότητες των κύριων δικαιούχων, οι οποίοι έχουν τη συνολική ευθύνη για την εκτέλεση μιας πράξης.
- (22) Οι απαιτήσεις για τις εκθέσεις εφαρμογής θα πρέπει να προσαρμοστούν στο πλαίσιο συνεργασίας και να αντικατοπτρίζουν τον κύκλο εφαρμογής του προγράμματος. Για λόγους χρηστής διαχείρισης, μπορεί να πραγματοποιούνται γραπτώς ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης.
- (23) Θα πρέπει να καθοριστεί κοινό σύνολο δεικτών για την αξιολόγηση της προόδου της εφαρμογής ενός προγράμματος, προσαρμοσμένων στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των προγραμμάτων συνεργασίας, πριν το κράτος μέλος καταρτίσει τα προγράμματα συνεργασίας του. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να συμπληρώνονται από ειδικούς δείκτες για κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα.

²⁰ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19.

- (24) Λόγω της συμμετοχής περισσότερων από ένα κρατών μελών και, ως εκ τούτου, του υψηλότερου διοικητικού κόστους, ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους και τη μετάφραση, το ανώτατο όριο των δαπανών για τεχνική βοήθεια θα πρέπει να είναι υψηλότερο από ό,τι στην περίπτωση του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Επιπλέον, τα προγράμματα συνεργασίας με περιορισμένη υποστήριξη από το ΕΤΠΑ θα πρέπει να λάβουν ένα ελάχιστο ποσό, ώστε να εξασφαλιστεί επαρκής χρηματοδότηση για δραστηριότητες αποτελεσματικής τεχνικής βοήθειας.
- (25) Λόγω της συμμετοχής περισσότερων από ένα κρατών μελών, ο γενικός κανόνας που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...]/2012 [ΚΚΔ] σύμφωνα με τον οποίο κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τους δικούς του κανόνες επιλεξιμότητας δεν είναι κατάλληλος για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-13, θα πρέπει να θεσπιστεί μια σαφής ιεραρχία κανόνων επιλεξιμότητας, με έντονο προσανατολισμό στους κοινούς κανόνες επιλεξιμότητας.
- (26) Λόγω της συχνής συμμετοχής προσωπικού από περισσότερα από ένα κράτη μέλη στην εκτέλεση των πράξεων, και δεδομένου του αριθμού πράξεων για τις οποίες οι δαπάνες προσωπικού αποτελούν σημαντικό στοιχείο, ένα κατ' αποκοπή ποσό για τις δαπάνες που καλύπτουν το προσωπικό θα πρέπει να εφαρμοστεί στις υπόλοιπες άμεσες δαπάνες των πράξεων συνεργασίας, αποφεύγοντας έτσι τον ατομικό καταλογισμό για τη διαχείριση αυτών των πράξεων.
- (27) Θα πρέπει να απλουστευθούν οι κανόνες περί ευελιξίας όσον αφορά τη γεωγραφική εκτέλεση των πράξεων εκτός της περιοχής του προγράμματος. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να υποστηριχθεί η αποτελεσματική διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία με τις τρίτες χώρες που γειτνιάζουν με την Ένωση όταν αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υποστήριξη της ανάπτυξης των περιφερειών των κρατών μελών που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Συνεπώς, ενδείκνυται να επιτραπεί, κατ' εξαίρεση και υπό όρους, η χορήγηση συνδρομής από το ΕΤΠΑ για πράξεις που εκτελούνται στην επικράτεια τρίτων χωρών όταν αυτές ωφελούν περιφέρειες της Ένωσης.
- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αναθέσουν το καθήκον της διαχειριστικής αρχής σε έναν ΕΟΕΣ ή να αναθέσουν σε έναν τέτοιον όμιλο την αρμοδιότητα της διαχείρισης του μέρους ενός προγράμματος συνεργασίας που καλύπτει την επικράτεια την οποία αφορά ο ΕΟΕΣ.
- (29) Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να συγκροτήσει κοινή Γραμματεία η οποία θα παρέχει πληροφορίες σε όσους υποβάλουν αίτηση για υποστήριξη, θα διαχειρίζεται τις αιτήσεις σχεδίων και θα επικουρεί τους δικαιούχους στην εκτέλεση των πράξεών τους.
- (30) Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για όλα τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής που απαριθμούνται στο άρθρο 114 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...]/2012 [ΚΚΔ], συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστικών ελέγχων για την εξασφάλιση ομοιόμορφων προτύπων σε ολόκληρη την περιοχή του εκάστοτε προγράμματος. Ωστόσο, όταν ορίζεται ως διαχειριστική αρχή ένας ΕΟΕΣ, θα πρέπει να εξουσιοδοτείται να διενεργεί τους εν λόγω ελέγχους, αφού όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στα όργανά του. Ακόμη και όταν δεν ορίζεται ένας

ΕΟΕΣ, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να εξουσιοδοτείται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη να διενεργεί ελέγχους σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος.

- (31) Μια και μόνη ελεγκτική αρχή θα πρέπει να είναι αρμόδια για την εκτέλεση όλων των καθηκόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 116 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ], έτσι ώστε να εξασφαλιστούν ομοιόμορφα πρότυπα σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, μια ομάδα ελεγκτών θα πρέπει να μπορεί να επικουρεί την ελεγκτική αρχή του προγράμματος.
- (32) θα πρέπει να θεσπιστεί μια σαφής αλυσίδα οικονομικών ευθυνών όσον αφορά την ανάκτηση σε περίπτωση παρατυπιών, από τους δικαιούχους στον κύριο δικαιούχο, στη διαχειριστική αρχή και στην Επιτροπή. Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για την ευθύνη των κρατών μελών σε περίπτωση που δεν μπορεί να επιτευχθεί η ανάκτηση.
- (33) Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, θα πρέπει να προβλεφθεί σαφής εξαίρεση για τη μετατροπή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ, με την εφαρμογή της τιμής μετατροπής σε ημερομηνία κατά το δυνατόν πλησιέστερη στη χρονική στιγμή πραγματοποίησης της εκάστοτε δαπάνης. Τα σχέδια χρηματοδότησης, οι εκθέσεις και οι λογαριασμοί σχετικά με κοινές πράξεις συνεργασίας θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να υποβάλλονται μόνο σε ευρώ στην κοινή Γραμματεία, στις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα και στην επιτροπή παρακολούθησης. Θα πρέπει να επαληθεύεται η ορθότητα της μετατροπής.
- (34) Έχοντας υπόψη τις δυσκολίες καθυστερήσεις που οφείλονται στη δημιουργία πράγματι κοινών δομών προγραμμάτων, το χρονικό πλαίσιο για την αιτιολόγηση των πληρωμών όσον αφορά δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων με βάση τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας θα πρέπει να είναι τρία έτη μετά το έτος της ανάληψης της υποχρέωσης από τον προϋπολογισμό.
- (35) Είναι ανάγκη να αποσαφηνιστούν οι κανόνες που εφαρμόζονται σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση, τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο της συμμετοχής τρίτων χωρών σε προγράμματα διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να θεσπιστούν στο σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας και/ή στη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της Επιτροπής, καθεμίας από τις τρίτες χώρες και του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος συνεργασίας.
- (36) Για να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή, όσον αφορά το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής που ορίζονται στο άρθρο 17, η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να εξασφαλίζει την κατά τον δέοντα τρόπο ταυτόχρονη και έγκαιρη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (37) Για να εξασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους καταλόγους των διασυνοριακών περιοχών και των διακρατικών περιοχών, την

υποβολή των σχεδίων προγραμμάτων συνεργασίας, την ονοματολογία σχετικά με τις κατηγορίες παρέμβασης και τις εκθέσεις εφαρμογής. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή²¹,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) όσον αφορά τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και θεσπίζει ειδικές διατάξεις σχετικά με τον εν λόγω στόχο.
2. Ο παρών κανονισμός καθορίζει, για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, τους στόχους προτεραιότητας και την οργάνωση του ΕΤΠΑ, τα κριτήρια για να είναι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιλέξιμα για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ, τους χρηματοδοτικούς πόρους που είναι διαθέσιμοι για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ, καθώς και τα κριτήρια για τη διάθεσή τους.

Θεσπίζει επίσης τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή, η δημοσιονομική διαχείριση και ο έλεγχος των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας («προγράμματα συνεργασίας»), ακόμη και όταν στα εν λόγω προγράμματα συνεργασίας συμμετέχουν τρίτες χώρες.

3. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ] και το κεφάλαιο I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΕΤΠΑ] εφαρμόζονται στον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και στα προγράμματα συνεργασίας που καταρτίζονται βάσει αυτού, εκτός αν υπάρχει ρητή σχετική πρόβλεψη στο παρόντα κανονισμό ή αν οι διατάξεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν μόνο στον στόχο για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Άρθρο 2

Συνιστώσες του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

Στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, το ΕΤΠΑ υποστηρίζει:

²¹ ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

- 1) τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ όμορων περιοχών, με σκοπό την προώθηση της ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης μεταξύ γειτονικών χερσαίων και θαλάσσιων παραμεθόριων περιοχών από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή μεταξύ γειτονικών παραμεθόριων περιοχών από τουλάχιστον ένα κράτος μέλος και μία τρίτη χώρα σε εξωτερικά σύνορα της Ένωσης διαφορετικά από εκείνα που καλύπτονται από προγράμματα στο πλαίσιο των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης·
- 2) τη διακρατική συνεργασία σε ευρύτερα διακρατικά εδάφη, στην οποία συμμετέχουν εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, και η οποία επίσης καλύπτει τη θαλάσσια διασυνοριακή συνεργασία σε περιπτώσεις που δεν καλύπτεται από τη διασυνοριακή συνεργασία, με σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού εδαφικής ολοκλήρωσης των εν λόγω εδαφών, συμβάλλοντας έτσι στην εδαφική συνοχή σε ολόκληρη την Ένωση·
- 3) τη διαπεριφερειακή συνεργασία, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή, προωθώντας:
 - α) την ανταλλαγή εμπειριών σε σχέση με τους θεματικούς στόχους μεταξύ εταίρων σε ολόκληρη την Ένωση όσον αφορά τον εντοπισμό και τη διάδοση ορθών πρακτικών, με σκοπό τη μεταφορά τους στα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση·
 - β) την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση ορθών πρακτικών για τη βιώσιμη αστική και αγροτική ανάπτυξη·
 - γ) την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση ορθών πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων σε σχέση με ενέργειες που αφορούν την εδαφική συνεργασία και με τη χρήση των ΕΟΕΣ·
 - δ) την ανάλυση των τάσεων ανάπτυξης σε σχέση με τους στόχους της εδαφικής συνοχής και της αρμονικής ανάπτυξης της ευρωπαϊκής επικράτειας μέσω μελετών, συλλογής στοιχείων και άλλων μέτρων.

Άρθρο 3

Γεωγραφική κάλυψη

1. Για τη διασυνοριακή συνεργασία, οι περιοχές που θα υποστηριχθούν είναι οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης μαζί με όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά χερσαία σύνορα που είναι διαφορετικά από εκείνα τα οποία καλύπτονται από προγράμματα βάσει των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης και όλες οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης κατά μήκος των θαλάσσιων συνόρων που χωρίζονται το πολύ από 150 χιλιόμετρα, με την επιφύλαξη των δυνατικών προσαρμογών που χρειάζονται για να εξασφαλιστούν η συνεκτικότητα και η συνέχεια των περιοχών του προγράμματος συνεργασίας οι οποίες καθορίστηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Η Επιτροπή θεσπίζει τον κατάλογο των διασυνοριακών περιοχών που θα υποστηριχθούν, καταναμημένων κατά πρόγραμμα συνεργασίας, με εκτελεστικές

πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Στον κατάλογο αυτόν καθορίζονται επίσης οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης που λαμβάνονται υπόψη για τη διάθεση της συνδρομής από το ΕΤΠΑ στη διασυνοριακή συνεργασία σε όλα τα εσωτερικά και τα εξωτερικά σύνορα που καλύπτονται από εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, όπως το ΕΜΓ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΕΜΓ], και το ΜΠΒ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΜΠΒ].

Όταν τα κράτη μέλη υποβάλλουν σχέδια προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, μπορούν να ζητούν να προστίθενται σε δεδομένη διασυνοριακή περιοχή πρόσθετες περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 όμορες με εκείνες που απαριθμούνται στην απόφαση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, και αιτιολογούν το αίτημά τους.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 19 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν περιοχές της Νορβηγίας, της Ελβετίας, του Λιχτενστάιν, της Ανδόρας, του Μονακό και του Αγίου Μαρίνου καθώς και τρίτες χώρες ή εδάφη γειτονικά εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Οι λόγω περιοχές είναι οι ισοδύναμες των περιφερειών NUTS επιπέδου 3.

3. Για τη διακρατική συνεργασία, η επιτροπή θεσπίζει τον κατάλογο των προς υποστήριξη διακρατικών περιοχών, κατανομημένων κατά πρόγραμμα συνεργασίας και καλύπτοντας τις περιφέρειες NUTS επιπέδου 2, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχεια της εν λόγω συνεργασίας στις ευρύτερες συνεκτικές περιοχές με βάση τα προηγούμενα προγράμματα, με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Όταν τα κράτη μέλη υποβάλλουν σχέδια προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, μπορούν να ζητούν να προστίθενται σε δεδομένη περιοχή διακρατικής συνεργασίας πρόσθετες περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 όμορες με εκείνες που απαριθμούνται στην απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, και αιτιολογούν το αίτημά τους.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 19 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν περιοχές των ακόλουθων τρίτων χωρών ή εδαφών:

α) τρίτες χώρες ή εδάφη που απαριθμούνται ή αναφέρονται στην παράγραφο 2· και

β) Φερόες Νήσοι και Γροιλανδία.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 19 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μπορούν επίσης να καλύπτουν περιοχές τρίτων χωρών οι οποίες καλύπτονται από τα εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, όπως το ΕΜΓ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών περιοχών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, και το ΜΠΒ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012. Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην

υποστήριξη των εν λόγω προγραμμάτων από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ διατίθενται με την προϋπόθεση ότι τα προγράμματα καλύπτουν επαρκώς τους σχετικούς στόχους εξωτερικής συνεργασίας.

Οι λόγω περιοχές είναι οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 ή ισοδύναμες περιοχές.

5. Για την διαπεριφερειακή συνεργασία, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 19 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν το σύνολο ή μέρος της επικράτειας των τρίτων χωρών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) και β).

6. Για λόγους πληροφόρησης, οι περιοχές και οι τρίτες χώρες ή τα εδάφη που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 απαριθμούνται τους καταλόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3.

Άρθρο 4

Πόροι για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

1. Οι πόροι για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ανέρχονται στο 3,48 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων για δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων από τα ταμεία για την περίοδο 2014 έως 2020 και παρατίθενται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ] (δηλ. συνολικά 11 700 000 004 ευρώ) και κατανομούνται ως εξής:
 - α) 73,24 % (δηλ. συνολικά 8 569 000 003 ευρώ) και τη διασυνοριακή συνεργασία·
 - β) 20,78 % (δηλ. συνολικά 2 431 000 001 ευρώ) για τη διακρατική συνεργασία·
 - γ) 5,98 % (δηλ. συνολικά 700 000 000 ευρώ) για τη διαπεριφερειακή συνεργασία.
2. Τα προγράμματα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν οι εξόχως απόκεντρες περιοχές λαμβάνουν όχι λιγότερο από το 150 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ που έλαβαν κατά την περίοδο 2007-2013. Επιπλέον, 50 000 000 ευρώ από τη συνδρομή που αφορά τη διαπεριφερειακή συνεργασία διατίθεται για τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών. Όσον αφορά τη θεματική συγκέντρωση, το άρθρο 5 στοιχείο β) εφαρμόζεται στην πρόσθετη αυτή συνδρομή.
3. Η Επιτροπή εκδίδει ενιαία απόφαση με την οποία ορίζεται ο κατάλογος όλων των προγραμμάτων συνεργασίας και όπου δίδονται τα ποσά της συνολικής συνδρομής από το ΕΤΠΑ ανά πρόγραμμα και της συνδρομής του 2014 ανά πρόγραμμα με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Ο πληθυσμός στις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο και στο άρθρο 3 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, χρησιμοποιείται ως το κριτήριο για την ετήσια κατανομή κατά κράτος μέλος.

4. Η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ για τα διασυνοριακά προγράμματα και τα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ, καθώς και για τα διασυνοριακά προγράμματα βάσει του ΜΠΒ, καθορίζεται από την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.
5. Η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ για κάθε διασυνοριακό πρόγραμμα και πρόγραμμα για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και του ΜΠΒ παρέχεται υπό τον όρο ότι παρέχονται από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ τουλάχιστον ισοδύναμα ποσά. Η ισοδυναμία αυτή υπόκειται σε ανώτατο όριο το οποίο καθορίζεται στον κανονισμό ΕΜΓ ή στον κανονισμό ΜΠΒ.
6. Οι ετήσιες συνδρομές που αντιστοιχούν στην υποστήριξη από το ΕΤΠΑ για τα προγράμματα βάσει του ΕΜΓ και του ΜΠΒ εγγράφονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού των εν λόγω μέσων για το οικονομικό έτος 2014.
7. Το 2015 και το 2016 η ετήσια συνδρομή από το ΕΤΠΑ για προγράμματα μέσω του ΕΜΓ και του ΜΠΒ για τα οποία δεν έχει υποβληθεί πρόγραμμα στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου στο πλαίσιο των διασυνοριακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και του ΜΠΒ διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχει το οικείο κράτος μέλος.

Αν έως τις 30 Ιουνίου 2017 υπάρχουν ακόμη προγράμματα στο πλαίσιο των διασυνοριακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και του ΜΠΒ που δεν έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή, το σύνολο της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ που αναφέρεται στην παράγραφο 4 για τα υπόλοιπα έτη έως το 2020 διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχει το οικείο κράτος μέλος.

8. Τα διασυνοριακά προγράμματα και τα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τα οποία έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή διακόπτονται, αν:
 - α) ουδεμία από τις χώρες-εταίρους που καλύπτονται από το πρόγραμμα έχει υπογράψει τη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΕΜΓ] ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΜΠΒ]· ή
 - β) το πρόγραμμα δεν μπορεί να εφαρμοστεί λόγω προβλημάτων που ανακύπτουν στις σχέσεις μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών.

Σ' αυτή την περίπτωση, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ που αναφέρεται στην παράγραφο 4 η οποία αντιστοιχεί στις ετήσιες δόσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχει το οικείο κράτος μέλος, έπειτα από σχετική αίτησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 5

Θεματική συγκέντρωση

Οι θεματικοί στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ] έχουν ως εξής:

- α) έως 4 θεματικοί στόχοι επιλέγονται για κάθε πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας·
- β) έως 4 θεματικοί στόχοι επιλέγονται για κάθε πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας·
- γ) όλοι οι θεματικοί στόχοι μπορούν να επιλέγονται για τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο α).

Άρθρο 6

Επενδυτικές προτεραιότητες

Επιπλέον του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [κανονισμός ΕΤΠΑ], το ΕΤΠΑ υποστηρίζει τον διασυνοριακό επιμερισμό του ανθρώπινου δυναμικού, των εγκαταστάσεων και των υποδομών στο πλαίσιο των διαφόρων επενδυτικών προτεραιοτήτων, καθώς και τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες εντός των θεματικών στόχων:

- α) στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας:
 - i) ολοκλήρωση των διασυνοριακών αγορών εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της διασυνοριακής κινητικότητας, των κοινών πρωτοβουλιών τοπικής απασχόλησης και της κοινής κατάρτισης (εντός του θεματικού στόχου της προώθησης της απασχόλησης και της υποστήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού)·
 - ii) προώθηση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών σε διασυνοριακό επίπεδο, καθώς και προώθηση της κοινωνικής ένταξης σε διασυνοριακό επίπεδο (εντός του θεματικού στόχου της προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας)·
 - iii) ανάπτυξη και εφαρμογή κοινών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (εντός του θεματικού στόχου της επένδυσης στις δεξιότητες, την εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση)·
 - iv) προώθηση της νομικής και διοικητικής συνεργασίας και της συνεργασίας μεταξύ πολιτών και θεσμών (εντός του θεματικού στόχου της ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και μιας αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης)·
- β) στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας: ανάπτυξη και εφαρμογή μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες

(εντός του θεματικού στόχου της ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και μιας αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 7

Περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας

1. Ένα πρόγραμμα συνεργασίας αποτελείται από άξονες προτεραιότητας. Κάθε άξονας προτεραιότητας αφορά ένα ταμείο, αντιστοιχεί σε έναν θεματικό στόχο και περιλαμβάνει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες του εν λόγω θεματικού στόχου, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του παρόντος κανονισμού.
2. Ένα πρόγραμμα συνεργασίας καθορίζει:
 - α) μια στρατηγική για τη συνεισφορά του προγράμματος συνεργασίας στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στην οποία περιλαμβάνονται:
 - i) προσδιορισμός των αναγκών αντιμετώπισης των προκλήσεων όσον αφορά τον τομέα του προγράμματος στο σύνολό του·
 - ii) αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων και των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων, λαμβανομένων υπόψη του κοινού στρατηγικού πλαισίου και των αποτελεσμάτων της εκ των προτέρων αξιολόγησης·
 - β) για κάθε άξονα προτεραιότητας:
 - i) τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους·
 - ii) τους κοινούς και ειδικούς δείκτες επιδόσεων και αποτελεσμάτων με, κατά περίπτωση, μια τιμή βάσης και μια ποσοτικοποιημένη τιμή-στόχο·
 - iii) περιγραφή των ενεργειών που θα υποστηριχθούν, συμπεριλαμβανομένων του προσδιορισμού των βασικών ομάδων-στόχων, των ιδιαίτερων στοχευόμενων εδαφών και των τύπων των δικαιούχων, κατά περίπτωση, καθώς και της προγραμματισμένης χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων·
 - iv) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων·
 - γ) τη συνεισφορά στην ολοκληρωμένη στρατηγική εδαφικής ανάπτυξης που προβλέπεται στη σύμβαση εταιρικής σχέσης, στην οποία περιλαμβάνονται:

- i) οι μηχανισμοί που εξασφαλίζουν τη συνεργασία των ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΤΘΑ και των υπόλοιπων εθνικών και ενωσιακών χρηματοδοτικών μέσων και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)·
 - ii) κατά περίπτωση, μια σχεδιασμένη ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και των περιοχών με ιδιαίτερα εδαφικά χαρακτηριστικά, ιδίως δε τις λεπτομέρειες εφαρμογής για τα άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ]·
 - iii) κατά περίπτωση, ο κατάλογος των δήμων στους οποίους πρόκειται να εφαρμοστούν προγράμματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και η ενδεικτική ετήσια κατανομή της υποστήριξης του ΕΤΠΑ για τα εν λόγω προγράμματα·
 - iv) ο προσδιορισμός των περιοχών στις οποίες θα επιδιωχθεί τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων·
 - v) κατά περίπτωση, η συνεισφορά των σχεδιασμένων παρεμβάσεων για μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες·
- δ) τις ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται:
- i) ένα πλαίσιο επιδόσεων, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ]·
 - ii) οι ενέργειες που αναλαμβάνονται για τη συμμετοχή των εταίρων στην προετοιμασία του προγράμματος συνεργασίας και ο ρόλος των εταίρων στην εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος συνεργασίας·
- ε) τις ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται:
- i) η σχεδιασμένη χρήση της τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών και των δικαιούχων με τις σχετικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) για τον οικείο άξονα προτεραιότητας·
 - ii) εκτίμηση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους και οι ενέργειες που έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη μείωσής της, συνοδευόμενες από τους σχετικούς στόχους·
 - iii) κατάλογος των κύριων έργων για τα οποία η εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των βασικών εργασιών είναι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2018·
- στ) ένα σχέδιο χρηματοδότησης που περιλαμβάνει δύο πίνακες (χωρίς κατανομή κατά συμμετέχον κράτος μέλος):

- i) έναν πίνακα στον οποίο καθορίζεται για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 53, 110 και 111 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ], το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα συνεισφέρει το ΕΤΠΑ·
 - ii) έναν πίνακα στον οποίο καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το πρόγραμμα συνεργασίας και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα συνεισφέρει το ΕΤΠΑ και η εθνική συγχρηματοδότηση. Στις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική συγχρηματοδότηση αποτελείται από δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση, στον πίνακα εμφανίζεται η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών συνιστωσών. Επίσης, εμφανίζεται, για σκοπούς πληροφόρησης, η προβλεπόμενη συμμετοχή της ΕΤΕπ·
- ζ) τις διατάξεις εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος, οι οποίες περιλαμβάνουν:
- i) προσδιορισμό του φορέα διαπίστευσης, της διαχειριστικής αρχής και της ελεγκτικής αρχής·
 - ii) τον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για τη διενέργεια καθηκόντων ελέγχου·
 - iii) τον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί αρμόδιοι για τη διενέργεια καθηκόντων δημοσιονομικού ελέγχου·
 - iv) τη διαδικασία για τη σύσταση της κοινής Γραμματείας·
 - v) συνοπτική περιγραφή των διαχειριστικών και ελεγκτικών ρυθμίσεων·
 - vi) τον καταμερισμό των υποχρεώσεων μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών σε περίπτωση δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται από τη διαχειριστική αρχή ή από την Επιτροπή.

Οι πληροφορίες που απαιτούνται βάσει των στοιχείων α) έως δ) προσαρμόζονται στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των προγραμμάτων συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και δ) του παρόντος κανονισμού.

Οι πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του στοιχείου ε) σημεία ii) και iii) δεν περιλαμβάνονται στα προγράμματα συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και δ) του παρόντος κανονισμού.

3. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- i) περιγραφή ειδικών ενεργειών ώστε να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας, η αποτελεσματικότητα των πόρων, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, καθώς η πρόληψη αλλά και η διαχείριση των κινδύνων στην επιλογή των πράξεων·
- ii) περιγραφή ειδικών ενεργειών ώστε να προωθηθεί η ισότητα των ευκαιριών και να εμποδιστεί οποιαδήποτε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου

προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, του σχεδιασμού και της εφαρμογής του προγράμματος συνεργασίας, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των διαφόρων ομάδων-στόχων που διατρέχουν κίνδυνο τέτοιων διακρίσεων, και ιδιαίτερα των απαιτήσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία.

- iii) περιγραφή της συμβολής του στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, των ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της ενσωμάτωσης του ζητήματος της ισότητας των φύλων σε επίπεδο προγράμματος και πράξεων.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν γνώμη των εθνικών φορέων ισότητας σχετικά με τα μέτρα που καθορίζονται στα σημεία ii) και iii) μαζί με την πρόταση προγράμματος συνεργασίας.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και δ).

4. Τα προγράμματα συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία γ) και δ) ορίζουν τον δικαιούχο ή τους δικαιούχους για ένα τέτοιο πρόγραμμα συνεργασίας και μπορεί να καθορίζουν τη διαδικασία παροχής επιχορήγησης.
5. Τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες ή τα εδάφη, κατά περίπτωση, που συμμετέχουν επιβεβαιώνουν γραπτώς τη συμφωνία τους με το περιεχόμενο ενός προγράμματος συνεργασίας πριν από την υποβολή του στην Επιτροπή. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει επίσης δέσμευση όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών να παράσχουν τη συγχρηματοδότηση που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας.
6. Τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τα προγράμματα συνεργασίας σύμφωνα με υπόδειγμα που εκδίδει η Επιτροπή.
7. Η επιτροπή εκδίδει το υπόδειγμα αυτό με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

Κοινό σχέδιο δράσης

Όταν ένα κοινό σχέδιο δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] εφαρμόζεται υπό την ευθύνη ενός ΕΟΕΣ ως δικαιούχου, το προσωπικό της κοινής γραμματείας του προγράμματος συνεργασίας και τα μέλη της συνέλευσης του ΕΟΕΣ μπορεί να γίνουν μέλη της διευθύνουσας επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 97 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ]. Τα μέλη της συνέλευσης του ΕΟΕΣ δεν αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των μελών της διευθύνουσας επιτροπής.

Άρθρο 9

Τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

Η τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων βάσει του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] μπορεί να εφαρμόζεται στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, υπό τον όρο ότι η ομάδα τοπικής ανάπτυξης απαρτίζεται από αντιπροσώπους τουλάχιστον δύο χωρών, μία από τις οποίες είναι κράτος μέλος.

Άρθρο 10

Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση

Για τα προγράμματα συνεργασίας, ο ενδιαμέσος φορέας που πραγματοποιεί τη διαχείριση και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης εδαφικής επένδυσης που αναφέρεται στο άρθρο 99 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] είναι ένας ΕΟΕΣ ή άλλο νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία μιας από τις συμμετέχουσες χώρες, υπό τον όρο ότι έχει συσταθεί από δημόσιες αρχές τουλάχιστον δύο συμμετεχουσών χωρών.

Άρθρο 11

Επιλογή των πράξεων

1. Οι πράξεις βάσει των προγραμμάτων συνεργασίας επιλέγονται από την επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ].
2. Στις πράξεις που επιλέγονται στο πλαίσιο της διασυνοριακής και της διακρατικής συνεργασίας συμμετέχουν δικαιούχοι από τουλάχιστον δύο συμμετέχουσες χώρες, ένας τουλάχιστον από τους οποίους είναι από κράτος μέλος. Μια πράξη μπορεί να εκτελείται σε μία μόνο χώρα, υπό τον όρο ότι είναι προς όφελος της περιοχής του προγράμματος.

Στις πράξεις που αφορούν τη διαπεριφερειακή συνεργασία βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) συμμετέχουν δικαιούχοι από τουλάχιστον τρεις χώρες, δύο τουλάχιστον από τους οποίους είναι από κράτη μέλη.

3. Παρά την παράγραφο 2, ένας ΕΟΕΣ ή άλλο νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία μιας από τις συμμετέχουσες χώρες μπορεί να υποβάλει αίτηση ως μόνος δικαιούχος για μια πράξη, υπό τον όρο ότι έχει συσταθεί από δημόσιες αρχές και φορείς τουλάχιστον δύο συμμετεχουσών χωρών, για διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία, και τουλάχιστον τριών συμμετεχουσών χωρών, για διαπεριφερειακή συνεργασία.
4. Οι δικαιούχοι συνεργάζονται στην ανάπτυξη, την εφαρμογή, τη στελέχωση και τη χρηματοδότηση των πράξεων.
5. Η διαχειριστική αρχή παρέχει στον κύριο ή μόνο δικαιούχο για κάθε πράξη έγγραφο στο οποίο καθορίζονται οι όροι για τη υποστήριξη της πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων όσον αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παραδοθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης και την προθεσμία εκτέλεσης.

Άρθρο 12
Δικαιούχοι

1. Όταν υπάρχουν δύο οι περισσότεροι δικαιούχοι για μια πράξη σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας, ένας από αυτούς ορίζεται από όλους τους δικαιούχους ως ο κύριος δικαιούχος.
2. Ο κύριος δικαιούχος εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα:
 - α) καθορίζει τις ρυθμίσεις με τους υπόλοιπους δικαιούχους σε μια συμφωνία που περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες, μεταξύ άλλων, εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων που διατίθενται για την πράξη, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών·
 - β) φέρει την ευθύνη για την εξασφάλιση της εκτέλεσης ολόκληρης της πράξης·
 - γ) εξασφαλίζει ότι οι δαπάνες που υποβάλλονται από όλους τους δικαιούχους έχουν πραγματοποιηθεί κατά την εκτέλεση της πράξης και αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που συμφωνήθηκαν μεταξύ όλων των δικαιούχων·
 - δ) επαληθεύει ότι οι δαπάνες που υποβλήθηκαν από τους υπόλοιπους δικαιούχους επικυρώθηκαν από τον/τους ελεγκτή/-ές, όταν η επαλήθευση αυτή δεν πραγματοποιείται από τη διαχειριστική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3.
3. Ο κύριος δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι υπόλοιποι δικαιούχοι εισπράττουν το συντομότερο δυνατόν και πλήρως το συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς. Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών για τους υπόλοιπους δικαιούχους.
4. Οι κύριοι δικαιούχοι είναι εγκατεστημένοι και οι μόνοι δικαιούχοι είναι εγγεγραμμένοι σε κράτος μέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 13
Εκθέσεις εφαρμογής

1. Έως τις 30 Απριλίου 2016 και έως τις 30 Απριλίου κάθε επόμενου έτους έως και του 2022 η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην επιτροπή ετήσια έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ]. η έκθεση που υποβάλλεται το 2016 καλύπτει τα οικονομικά έτη 2014 και 2015, καθώς και το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών και τις 31ης Δεκεμβρίου 2013.

2. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής παρέχουν πληροφορίες σχετικά με:
 - α) την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ].
 - β) την πρόοδο της προετοιμασίας και της εκτέλεσης των κύριων έργων και των κοινών σχεδίων δράσης.

3. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 παραθέτουν και αξιολογούν τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 44 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] αντίστοιχα και τις πληροφορίες που παρατίθενται στην παράγραφο 2, μαζί με:
 - α) την πρόοδο στην εφαρμογή της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων της διατηρήσιμης αστικής ανάπτυξης και της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων βάσει του επιχειρησιακού προγράμματος.
 - β) την πρόοδο στην εφαρμογή των ενεργειών για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν το ΕΤΠΑ.
 - γ) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και της συνέχειας που δίνεται στα πορίσματα των αξιολογήσεων.
 - δ) τις ειδικές ενέργειες που αναλαμβάνονται προκειμένου να προωθηθεί η ισότητα των ανδρών και των γυναικών και να εμποδιστούν οι διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η ενσωμάτωση του ζητήματος της ισότητας των φύλων σε επίπεδο προγράμματος και πράξεων.
 - ε) τις ενέργειες που αναλαμβάνονται προκειμένου να προωθηθεί η διατηρήσιμη ανάπτυξη.
 - στ) τα αποτελέσματα των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιοποίησης που λαμβάνονται βάσει της επικοινωνιακής στρατηγικής.
 - ζ) την πρόοδο στην εφαρμογή των ενεργειών στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας, κατά περίπτωση.
 - η) τη συμμετοχή των εταίρων στην εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος συνεργασίας.

4. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής και η τελική έκθεση εφαρμογής καταρτίζονται βάσει υποδειγμάτων που εκδίδει η Επιτροπή με πράξεις εφαρμογής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Άρθρο 14
Ετήσια επανεξέταση

Όταν δεν διοργανώνεται ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης βάσει του άρθρου 45 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ], η αίτηση για επανεξέταση μπορεί να πραγματοποιείται γραπτώς.

Άρθρο 15
Δείκτες για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

Οι κοινοί δείκτες, όπως καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ]. Οι τιμές βάσης τους ορίζονται σε μηδέν και οι σωρευτικοί στόχοι ορίζονται για το 2022.

Για τους δείκτες επιδόσεων που αφορούν το εκάστοτε συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι τιμές βάσης τους ορίζονται σε μηδέν και οι σωρευτικοί στόχοι ορίζονται για το 2022.

Για τους δείκτες αποτελεσμάτων που αφορούν το εκάστοτε συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι τιμές βάσης ορίζονται με τη χρήση των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων και οι στόχοι ορίζονται για το 2022, αλλά μπορούν να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους.

Άρθρο 16
Τεχνική βοήθεια

Το ποσό του ΕΤΠΑ που διατίθεται για τεχνική βοήθεια περιορίζεται στο 6% του συνολικού ποσού που διατίθεται για ένα πρόγραμμα συνεργασίας, αλλά δεν είναι μικρότερο από 1 500 000 ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 17
Γενικοί κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29, έτσι ώστε να θεσπίζονται πρόσθετοι ειδικοί κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα προγράμματα συνεργασίας.
2. Με την επιφύλαξη των κανόνων επιλεξιμότητας που προβλέπονται στα άρθρα 55 έως 61 ή βάσει των άρθρων 55 έως 61 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ], στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΕΤΠΑ] ή στον παρόντα κανονισμό, η επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζει κανόνες επιλεξιμότητας για το πρόγραμμα συνεργασίας στο σύνολό του.

3. Για τα ζητήματα που δεν καλύπτονται από τους κανόνες επιλεξιμότητας οι οποίοι προβλέπονται στα άρθρα 55 έως 61 ή βάσει των άρθρων 55 έως 61 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ], στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΕΤΠΑ] ή στον παρόντα κανονισμό ή από την επιτροπή παρακολούθησης, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η δαπάνη.

Άρθρο 18

Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες προσωπικού μιας πράξης δύνανται να υπολογίζονται ως ένα κατ' αποκοπή ποσό ύψους έως το 15 % των άμεσων δαπανών άλλων από τις δαπάνες προσωπικού της εν λόγω πράξης.

Άρθρο 19

Επιλεξιμότητα πράξεων στα προγράμματα συνεργασίας ανάλογα με τον τόπο

1. Οι πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων συνεργασίας, λαμβανομένων υπόψη των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, εκτελούνται στο μέρος της περιοχής του προγράμματος που περιλαμβάνει έδαφος της Ένωσης (το «εντός Ένωσης μέρος της περιοχής του προγράμματος»).
2. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να δεχθεί την εκτέλεση ολόκληρης ή μέρους μιας πράξης εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) η πράξη είναι προς όφελος της περιοχής του προγράμματος·
 - β) το συνολικό ποσό που διατίθεται ο πλαίσιο του προγράμματος συνεργασίας για πράξεις εκτελούνται εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος δεν υπερβαίνει το 20 % της συνδρομής του ΕΤΠΑ σε επίπεδο προγράμματος ή το 30 % στην περίπτωση προγραμμάτων συνεργασίας για τα οποία το εντός Ένωσης μέρος του προγράμματος αφορά εξόχως απόκεντρες περιοχές·
 - γ) οι αρχές του προγράμματος συνεργασίας εκπληρώνουν οι ίδιες τις υποχρεώσεις της διαχειριστικής και της ελεγκτικής αρχής σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο όσον αφορά την πράξη ή συνάπτουν συμφωνίες με αρχές στο κράτος μέλος ή την τρίτη χώρα ή το έδαφος όπου εκτελείται η πράξη.
3. Για πράξεις που αφορούν δραστηριότητες προώθησης και ανάπτυξη ικανοτήτων, οι δαπάνες δύνανται να πραγματοποιούνται εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 στοιχείο α) και της παραγράφου 2 στοιχείο β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ

Άρθρο 20

Ορισμός των αρχών

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 113 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ], τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας ορίζουν μία και μόνη διαχειριστική αρχή και, για τους σκοπούς του άρθρου 114 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού, μία και μόνη ελεγκτική αρχή, η οποία εδρεύει στο ίδιο κράτος μέλος.
2. Η διαχειριστική αρχή λαμβάνει τις πληρωμές στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή και πραγματοποιεί πληρωμές στον κύριο δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 122 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ].

Άρθρο 21

Ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας δύνανται να κάνουν χρήση ενός ΕΟΕΣ, αποβλέποντας στο να αναθέσουν στον όμιλο την ευθύνη για τη διαχείριση του προγράμματος συνεργασίας ή μέρους του, ιδίως αναθέτοντάς του τις αρμοδιότητες διαχειριστικής αρχής.

Άρθρο 22

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

1. Η διαχειριστική αρχή ενός προγράμματος συνεργασίας εκτελεί τα καθήκοντά της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 114 και 115 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ].
2. Η διαχειριστική αρχή, έπειτα από διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τυχόν τρίτες χώρες συμμετέχουν σε πρόγραμμα συνεργασίας, συγκροτεί κοινή Γραμματεία.

Η κοινή Γραμματεία επικουρεί τη διαχειριστική αρχή και την επιτροπή παρακολούθησης στην εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων τους. Η κοινή Γραμματεία παρέχει επίσης πληροφορίες στους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης βάσει των προγραμμάτων συνεργασίας και επικουρεί τους δικαιούχους στην εκτέλεση των πράξεων.

3. Οι επαληθεύσεις βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή για ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος όπου η διαχειριστική αρχή είναι ένας ΕΟΕΣ.
4. Όταν η διαχειριστική αρχή δεν μπορεί να διενεργήσει τις επαληθεύσεις βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. /2012 [ΚΚΔ] σε

ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος, κάθε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ορίζει τον φορέα ή το άτομο που είναι αρμόδιος για τη διεξαγωγή των εν λόγω επαληθεύσεων σε σχέση με τους δικαιούχους στην επικράτειά του («ελεγκτής/-ές»).

Ο εν λόγω ελεγκτές είναι, αν είναι δυνατόν, οι ίδιοι φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια των εν λόγω επαληθεύσεων για τα επιχειρησιακά προγράμματα βάσει του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση ή, σε περίπτωση τρίτων χωρών, για τη διενέργεια συγκρίσιμων επαληθεύσεων στο πλαίσιο των μέσων εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.

Κάθε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα είναι υπεύθυνο/-η για τις επαληθεύσεις που διενεργούνται στην επικράτειά του/της.

5. Στην περίπτωση που η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών είναι δυνατόν να επαληθευτεί μόνο σε σχέση με μια συνολική πράξη, η επαλήθευση πραγματοποιείται από τη διαχειριστική αρχή ή από τον ελεγκτή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο κύριος δικαιούχος.

Άρθρο 23

Καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής

1. Τα κράτη μέλη και τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας μπορούν να αποφασίσουν να εξουσιοδοτηθεί η ελεγκτική αρχή να εκτελεί απευθείας τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 116 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ] σε ολόκληρη την επικράτεια που καλύπτεται από το πρόγραμμα συνεργασίας. Καθορίζουν τότε η ελεγκτική αρχή συνοδεύεται από ελεγκτή κράτους μέλους ή τρίτης χώρας.
2. Όταν η ελεγκτική αρχή δεν έχει την εξουσιοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, επικουρείται από ομάδα ελεγκτών η οποία απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους ή τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργασίας και εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 116 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ].

Κάθε αντιπρόσωπος είναι υπεύθυνος για την υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων που σχετίζονται με τη δαπάνη, στην επικράτειά του, που απαιτείται από την ελεγκτική αρχή προκειμένου να διενεργήσει την εξέτασή της.

Η ομάδα ελεγκτών συγκροτείται το αργότερο εντός τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το πρόγραμμα συνεργασίας. Η ομάδα θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της και προεδρεύεται από την ελεγκτική αρχή για το πρόγραμμα συνεργασίας.

3. Οι ελεγκτές είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τους ελεγκτές οι οποίοι διενεργούν ελέγχους βάσει του άρθρου 22.

Άρθρο 24
Διαπίστευση

Η διαπίστευση στη διαχειριστική αρχή χορηγείται από τον φορέα διαπίστευσης του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει η διαχειριστική αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 25

Δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων, πληρωμές και ανακτήσεις

1. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ στα προγράμματα συνεργασίας καταβάλλεται σε έναν ενιαίο λογαριασμό χωρίς εθνικούς επί μέρους λογαριασμούς.
2. Η διαχειριστική αρχή μεριμνά ώστε τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας να ανακτώνται από τον κύριο ή τον μόνο δικαιούχο. Οι δικαιούχοι επιστρέφουν στον κύριο δικαιούχο τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.
3. Αν ο κύριος δικαιούχος δεν επιτύχει να εξασφαλίσει την επιστροφή των ποσών από τους υπόλοιπους δικαιούχους ή αν η διαχειριστική αρχή δεν επιτύχει να εξασφαλίσει την επιστροφή των ποσών από τον κύριο ή τον μόνο δικαιούχο, το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα στην επικράτεια του/της οποίου/-ας είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος ή, στην περίπτωση ενός ΕΟΕΣ, είναι εγγεγραμμένος ο ΕΟΕΣ, επιστρέφει στη διαχειριστική αρχή τα ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στον δικαιούχο. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για την επιστροφή των εν λόγω ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με τον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα συνεργασίας.

Άρθρο 26

Χρήση του ευρώ

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 123 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ], οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ μετατρέπονται σε ευρώ από τους δικαιούχους εντός του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες.

Η μετατροπή επαληθεύεται από τη διαχειριστική αρχή ή από τον ελεγκτή στο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα όπου είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος.

Άρθρο 27

Αποδέσμευση

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 127 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, αλλά με την επιφύλαξη του άρθρου 127 παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ], η Επιτροπή

αποδεδειγμένη οποιοδήποτε τμήμα του ποσού που υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του εν λόγω άρθρου σε πρόγραμμα συνεργασίας το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε για την καταβολή των πληρωμών αρχικής και ετήσιας προχρηματοδότησης, των ενδιάμεσων πληρωμών και του ετήσιου υπολοίπου έως την 31η Δεκεμβρίου του τρίτου οικονομικού έτους μετά το έτος ανάληψης υποχρέωσης βάσει του προγράμματος συνεργασίας ή για το οποίο δεν έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [ΚΚΔ].

Άρθρο 28

Συμμετοχή τρίτων χωρών

Λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο της συμμετοχής τρίτων χωρών σε προγράμματα διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο και παράγραφος 5, θεσπίζονται στο σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας και/ή στη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της Επιτροπής, καθεμίας από τις τρίτες χώρες και του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος συνεργασίας, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Εκτέλεση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 για αόριστη διάρκεια μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακληθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτή. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα καμίας από τις ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

4. Η Επιτροπή, μόλις εγκρίνει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχουν αντιταχθεί σ' αυτή ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση

της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την παρέλευση της εν λόγω χρονικής περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν και τα δύο ενημερώσει την Επιτροπή για το ότι δεν σκοπεύουν να προβάλουν αντίρρηση. Η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 30

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή συντονισμού των ταμείων. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όσον αφορά τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ή οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η οποία, κατά συνέπεια, εξακολουθεί να διέπει τη συνδρομή αυτή ή τα σχετικά έργα μέχρι το κλείσιμό τους.
2. Οι αιτήσεις σχετικά με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στην περίοδο 2007-2013 για τη λήψη συνδρομής οι οποίες υποβλήθηκαν βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 32

Επανεξέταση

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 σύμφωνα με το άρθρο 178 της Συνθήκης.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**Κοινοί δείκτες για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας
(που αναφέρονται στο άρθρο 15)**

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Παραγωγικές επενδύσεις		
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν χρηματοοικονομική υποστήριξη διαφορετική από επιχορηγήσεις
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη χρηματοοικονομική υποστήριξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν υποστήριξη
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη των ΜΜΕ (επιχορηγήσεις)
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη των ΜΜΕ (όχι επιχορηγήσεις)
	ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	Αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στις ΜΜΕ που λαμβάνουν βοήθεια
Τουρισμός	επισκέψεις	Αριθμός επισκέψεων σε υποστηριζόμενους τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος
Υποδομές ΤΠΕ	άτομα	Πληθυσμός που καλύπτεται από ευρυζωνική πρόσβαση τουλάχιστον 30 Mbps
Μεταφορές		
Σιδηρόδρομος	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέας σιδηροδρομικής γραμμής
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ

	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος σιδηροδρομικής γραμμής που ανακατασκευάζεται ή αναβαθμίζεται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
Οδικό δίκτυο	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων οδών που κατασκευάζονται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος οδών που ανακατασκευάζονται ή αναβαθμίζονται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
Αστικές συγκοινωνίες	ταξίδια επιβατών	Αύξηση των ταξιδιών επιβατών που χρησιμοποιούν υποστηριζόμενες υπηρεσίες αστικών συγκοινωνιών
Οδοί εσωτερικής ναυσιπλοΐας	τονοχιλιόμετρα	Αύξηση των φορτίων που μεταφέρονται σε βελτιωμένες οδούς εσωτερικής ναυσιπλοΐας
Περιβάλλον		
Στερεά απόβλητα	τόνοι	Πρόσθετη ικανότητα ανακύκλωσης αποβλήτων
Ύδρευση	άτομα	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από τη βελτιωμένη παροχή νερού
	m ³	Εκτιμώμενη μείωση των διαρροών στο δίκτυο ύδρευσης
Επεξεργασία λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από τη βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων
Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	άτομα	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας
	άτομα	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα προστασίας από δασική πυρκαγιά και άλλα προστατευτικά μέτρα
Αποκατάσταση του εδάφους	εκτάρια	Συνολικό εμβαδόν αποκαθιστώμενου εδάφους

Σφράγιση του εδάφους	εκτάρια	Αλλαγές σε έδαφος που σφραγίζεται λόγω ανάπτυξης
Φύση και βιοποικιλότητα	εκτάρια	Έκταση οικοτόπων σε καλύτερη κατάσταση διατήρησης
Έρευνα, καινοτομία		
	άτομα	Αριθμός προσωπικού/ερευνητών έρευνας και ανάπτυξης που εργάζονται σε νεοδομούμενες ή νεοεξοπλιζόμενες εγκαταστάσεις υποδομής έρευνας
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με υποστηριζόμενα ερευνητικά ιδρύματα
	ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	Αριθμός θέσεων εργασίας για προσωπικό/ερευνητές έρευνας και ανάπτυξης που δημιουργούνται σε υποστηριζόμενες οντότητες
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη στην καινοτομία ή στην έρευνα και ανάπτυξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που διαθέτουν νέα ή σημαντικά βελτιωμένα προϊόντα που είναι νέα στην αγορά ως αποτέλεσμα υποστηριζόμενων έργων καινοτομίας ή έρευνας και ανάπτυξης
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που διαθέτουν νέα ή σημαντικά βελτιωμένα προϊόντα που είναι νέα στην επιχείρηση ως αποτέλεσμα υποστηριζόμενων έργων καινοτομίας ή έρευνας και ανάπτυξης
Ενέργεια και κλιματικές αλλαγές		
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	MW	Πρόσθετη ικανότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας
Ενεργειακή απόδοση	νοικοκυριά	Αριθμός νοικοκυριών με βελτιωμένη κατάταξη κατανάλωσης ενέργειας
	kWh/έτος	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων

	χρήστες	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που είναι συνδεδεμένοι με ευφυή δίκτυα
Μείωση των αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO ₂	Εκτιμώμενη μείωση των αερίων θερμοκηπίου σε ισοδύναμο CO ₂
Κοινωνικές υποδομές		
Παιδική φροντίδα και εκπαίδευση	άτομα	Ικανότητα παροχής υπηρεσιών υποστηριζόμενης παιδικής φροντίδας ή υποδομών εκπαίδευσης
Υγεία	άτομα	Ικανότητα παροχής υποστηριζόμενων υπηρεσιών υγείας
Στέγαση	νοικοκυριά	Αριθμός νοικοκυριών που επωφελούνται από βελτιωμένες συνθήκες στέγασης
Τουρισμός	επισκέψεις	Αριθμός επισκέψεων σε υποστηριζόμενους τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος
Πολιτιστική κληρονομιά	επισκέψεις	Αριθμός επισκέψεων σε υποστηριζόμενους χώρους
Αστική ανάπτυξη	άτομα	Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης
	τετραγωνικά μέτρα	Νέοι ανοικτοί χώροι σε αστικές περιοχές
	τετραγωνικά μέτρα	Νέα δημόσια ή εμπορικά κτίρια σε αστικές περιοχές
	τετραγωνικά μέτρα	Νέες κατοικίες σε αστικές περιοχές
Αγορά εργασίας και κατάρτιση²²		
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε πρωτοβουλίες διασυνοριακής κινητικότητας

²²

Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τους συμμετέχοντες κατανέμονται ανάλογα με την κατάσταση τους όσον αφορά την αγορά εργασίας, με αντίστοιχη ένδειξη «απασχολούμενος», «άνεργος», «μακροχρόνια άνεργος», «οικονομικά μη ενεργός» ή «οικονομικά μη ενεργός και δεν συμμετέχει σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης».

	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε κοινές τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης και κοινή κατάρτιση
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε έργα που προάγουν την ισότητα των φύλων, τις ίσες ευκαιρίες και την κοινωνική ένταξη σε διασυνοριακό επίπεδο
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε κοινά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη της απασχόλησης των νέων, των εκπαιδευτικών ευκαιριών και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε διασυνοριακό επίπεδο
Θεσμικές και διοικητικές ικανότητες		
	αριθμός	Αριθμός έργων που προάγουν τη νομική και διοικητική συνεργασία και τη συνεργασία μεταξύ πολιτών και θεσμικών οργανισμών
	αριθμός	Αριθμός έργων που αναπτύσσονται και εκτελούνται για να υποστηριχθεί η εφαρμογή μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες
	αριθμός	Αριθμός έργων στον τομέα της διαπεριφερειακής συνεργασίας που αναπτύσσονται για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τη συνοχή
	αριθμός	Αριθμός έργων στον τομέα της διαπεριφερειακής συνεργασίας που αναπτύσσονται και εκτελούνται για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τη συνοχή